

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH

NOVIČNIK

št. 2/junij 2020

Vas zanima, kako so se lotili izvedbe Belega zajčka v vrtcih širom Slovenije? Izvedli so še ogromno drugih aktivnosti, ki spodbujajo trajnostno mobilnost. Preberite si navdihujoče zgodbe.

Novičnik pripravili v Focusu, društvu za sonaraven razvoj, oblikovala Polona Šavc

Aktivnosti potekajo v okviru projekta Ministrstva za infrastrukturo – Trajnostna mobilnost v šolah in vrtcih, v konzorciju partnerjev (Focus, društvo za sonaraven razvoj, RRA Sinergija, IPoP, Cipra Slovenija in Filozofska fakulteta).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

IPOP

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za geografijo

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU BOHINJ 2

V Vrtcu Bohinj smo preko celega šolskega leta v vzgojni vključevali proces teme o trajnostni mobilnosti. Nekatere vsebine so bile načrtovane, nekatere pa spontane. Do prekinitve dela (zaprtja vrtcev) zaradi koronavirusa smo izvedli naslednje dejavnosti:

- sprehodi – pozornost na dogajanje v prometu, prometni znaki, ki smo jih spoznali, prometna sredstva, vključevanje v promet...
- ogledali smo si železniško postajo in odhod avtovlaka;
- vožnja s poganjalci in kolesi na dvorišču vrtca z uporabo poligona (stožci, ovire, semafor, prometni znaki, prehod za pešce) ali brez. Ob tem smo bili pozorni na obvezno uporabo kolesarske čelade.
- Igrali smo se igro z vlogami Promet;
- ustvarjali smo prometna sredstva iz odpadnega materiala;
- izdelala sem igro Spomin s prometnimi sredstvi;
- spoznali smo novo pesmico Goska in promet.
- utrjevali smo zgodbo Beli zajček.
- Ogledovali smo si knjige, slikanice, prebirali različne zgodbe, risali, slikali, izrezovali, postavljali ceste iz lesenih kock in se igrali igro »Promet«.
- Po naši varni poti v vrtec pa smo se sprehodili tudi v spremstvu policista. Pozorno smo poslušali navodila varne hoje in opozorila na vse nevarnosti.
- V skupini Medvedki so si ogledali video Za lepši svet-promet. V njem smo spoznali, da električen avto ne onesnažuje okolja in je zato bolj primeren. Zanimalo nas je, ali tak avto obstaja tudi v našem okolju. Našli smo ga v kampu Danica. Avto je poslikan z rožami in nam že s tem sporoča, da je

prijazen do okolja. Otrokom je razlika med običajnim avtom in električnim precej neznana. Dobro vedo, da njihovi avtomobili potrebujejo bencin, niso pa vedeli, s čim »napolnijo« električni avto. Zato smo si potem ogledali še električno polnilnico. Za lažjo ponazoritev smo naredili primerjavo z mobiteli. Otroci vedo, da zmanjka baterije in je mobilni telefon potrebno priključiti na elektriko in enako je tudi z električnim avtom.!

OŠ Dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica

Enota vrtec Bohinj

Zapisa koordinatorica: Tanja Smukavec

MOJA ZANIMIVA POT V VRTEC

Cilji:

- otrok spoznava različne aktivne oblike prihoda v vrtec
- spoznava pomen telesne aktivnosti za svoje zdravje
- pomen manjšega prometa za naše okolje
- povezuje zabavo in dobro počutje ob telesni aktivnosti

Prostorski okvir: Igralnica, pločnik, parkirišče

Iztočnica za dejavnost: Teden trajnostne mobilnosti, igra Beli zajček, pogovor o prihodih v vrtec, opazovanje parkirišča in prometa

Dejavnost: V tednu trajnostne mobilnosti so otroci pripovedovali kako so prišli v vrtec. Kdo jih na poti spremljal. Kaj zanimivega so na poti videli in kaj jim je bilo najbolj všeč. Jim je bilo na poti tudi ob čem neprijetno. Otroci so pripovedovali in opisovali svojo pot. Občasno je bila potrebna tudi kakšna dodatna spodbuda. Nato pa sem jim razdelila liste. Risali so svojo pot, s kom so prišli v vrtec in na kakšen način.

Ko so končali je vsak otrok ob svoji risbi razložil ostalim kaj je narisal. Ob tem smo spoznali tudi kako je prišel v vrtec. In kaj jim je bilo na poti najbolj všeč. Risbe smo razstavili na poličko ob oknu, kjer so si jih lahko ogledovali.

Tudi naša okolica vrtca je zanimiva zato smo odšli na sprehod, da se o tem prepričamo. Opazovali smo prometna sredstva in se sprehodili do našega parkirišča, da se prepričamo, kako zasedeno je v tednu mobilnosti. Naše parkirišče je bilo skoraj prazno. Otroci so ugotovili, da v tem tednu vsi hodimo v vrtec peš ali se pripeljemo s kolesom. Ob pogovoru so prišli do spoznanja, da je manj hrupa in onesnaženosti okolja. Tudi naš sprehod je ob manjšem prometu bolj varen. Ob aktivnih prihodih v vrtec paskrbimo tudi za naše zdravje. Zato smo skupaj sklenili, da se bomo še naprej trudili za aktivne prihode v vrtec.

Vrtec Bled

Zapisa: Tanja Tavčar

SKUPINA JEŽKI V PROJEKTU TRAJNOSTNE MOBILNOSTI

Skupino Ježki obiskuje 19 otrok, starih od tri do štiri leta. Ko na vrtčevskem igrišču ni preveč skupin, se vozimo tudi s tricikli in poganjalci. Otrokom je to zelo všeč in bi le – to počeli vsak dan. Na samem igrišču imamo narisane tudi črte, ki prikazujejo, kako naj bi »promet« na igrišču potekal. Le – to otroci upoštevajo, ko gre zares. Veseli me, da veliko otrok v vrtec hodi peš ali s kolesi, poganjalci ali skiroji. Tisti otroci, ki zjutraj v vrtec pridejo z avtomobilom pa gredo nekateri iz vrtca domov peš, tako, da kljub temu skrbijo za naravo.

Drugi teden v januarju smo se odpravili tudi na sprehod s policistom, gospodom Romanom Šalejem, ki nas je podučil o pravilih varnega vključevanja v promet, razložil pa nam je tudi pomen različnih prometnih znakov, ki smo jih srečali na poti našega sprehoda. Otroci so bili nad tem navdušeni in sedaj se še bolj držijo pravil varnega vključevanja v promet.

Iz odpadnega materiala (tulci toaletnega papirja, karton, star papir), so otroci izdelali vsak svoj dirkalni avtomobil, katerega smo spuščali po različnih klančinah in spoznavali, po kateri klančini avtomobilček hitreje pelje (večji ali nižji klančini).

Otroke smo prosili, da so od doma prinesli avtomobile igrache in le – ti so nam pomagali pri izdelavi sledi gum. Tako smo spoznali, da avtomobili puščajo sledi tako na tleh (cestah), kot tudi v ozračju (izpušni plini). Pogovarjali smo se tudi o tem, kje poteka posamezen promet (vodni, zračni, kopenski promet) in s tem smo spodbujali otroke tudi k tem, da s starši uporabljajo tudi javni promet (avtobus, vlak). Ko smo preizkušali sledi, smo na koncu avtomobilčke odpeljali tudi v avto pralnico in opazovali, koliko vode potrebujemo za pranje tako majhnega avtomobilčka, kaj šele, koliko ode porabimo za pranje pravih avtomobilov. V tej dejavnosti so se otroci spoznali veliko novega in, kar je najpomembnejše, v dejavnosti so tudi nadvse uživali čisto vsi. Presenetilo me je dejstvo, da je dejavnost zelo zanimala tudi deklice, ki se veliko raje igrajo v drugih koticah. Proti koncu dejavnosti so bili otroci vanjo že tako vpeti, da so si izdelali čisto svoj avtobus.

Otroci se zavedajo, da lahko na različne načine skrbijo za naravo. S samim projektom imam pozitivne izkušnje in po odzivih sodeč, v njem radi sodelujejo tudi starši, ki otroke spodbujajo k različnim načinom prihoda kamor so v danem trenutku namenjeni. Vsem tistim, ki se bodo v projekt vključevali, bi priporočila, da čim več sodelujejo s starši in tudi zunanjimi inštitucijami (Policija, Redarstvo), skratka z vsemi, ki bi jim lahko pripomogli k še bolj zanimivi izvedbi dejavnosti na to temo. Izkazalo se je tudi, da se sodelovanje s starši še bolj okrepi, saj se res tudi sami trudijo, da so z otroki čim več na svežem zraku in, da ob trenutkih, ko so doma, uporabljajo čim manj motornih prevoznih sredstev.

Vrtec Bled

Zapisala: Martina Jensterle

TRAJNOSTNA MOBILNOST V SKUPINI VEVERICE

V Vrtcu Bled – v skupini Veverice, smo se odločili, da bomo poskušali skozi celotno vrtčevsko leto pozornosti nameniti trajnostni mobilnosti. Otroke je k temu spodbudila maskota naše skupine – veverica Lili. V jesenskem času je s seboj prinesla pismo, v katerem je pisalo, da si zelo želi, da bi vikende preživljala z nami doma. Ampak, ker je gozdna žival, si želi, da jo peljemo v naravo in da tudi poskrbimo, da naravo čim manj onesnažujemo. Najbolj bo vesela, če jo na izlet, sprehod ali pohod popeljemo na trajnostni način.

Otroci so tako komaj čakali petke, ko smo izžrebali s kom bo odšla domov. Tako otroci kot starši so bili zelo navdušeni nad našo aktivnostjo in so iskali različne, inovativne ideje. Nekateri so Lili peljali na sprehod z avtobusom ali vlakom, drugi s kolesom, skirojem ali rolerji in eni kar peš. Potrudili so se, da so vikend preživeli zunaj, v naravi ali v hribih. Svoja doživetja so zapisali v Lilijin dnevnik, zraven pa so otroci še kaj narisali in nalepili fotografije iz njihovih potepaj.

Odzivi staršev so bili zelo pozitivni, saj se zavedajo, da bomo morali vsi prispevati k temu, da bomo manj onesnaževali okolje. Priznali pa so, da je to veliko lažje med vikendom kot med tednom, saj ima kar večina staršev službe daleč od svojih domov.

Vrtec Bled

Zapisala: Polonca Bolčina

PROMETNI DETEKTIVI

S projektom smo se seznanili že pred začetkom šolskega leta. V jeseni smo spoznali belega zajčka, kateremu smo en teden pridno prebarvali kožuh iz sive na belo. Sodelovali so vsi otroci skupine. Ker pa vemo, da se kožušček kaj hitro spet lahko umaže, skrbimo, da z otroki veliko hodimo, kolesarimo, se gibamo. Z gibalnimi aktivnostmi spodbujamo otroke, da bi vzljubili in uporabljali tovrstne tehnike mobilnosti.

Z otroki skupine Slončki gremo večkrat na sprehod. Ob toplem pomladnem dnevu smo se odločili, da raziščemo poti v okolici našega vrtca. Najprej smo se podali na pot do osnovne šole. V naslednjem šolskem letu bo kar nekaj otrok prvič prestopilo šolski prag, zato se nam je zdelo pomembno, spoznati prometne pasti v okolici šole. Najprej smo se naučili, po kateri strani cestišča hodimo. Veseli nas, da je prostor za pešce primerno označen. Na poti smo si ogledali kar nekaj prometnih znakov. Nekatere so otroci prepoznali in iz njih znali prebrati, kaj sporočajo. Pri ostalih pa smo se skupaj pogovorili in poiskali rešitve in tudi pri branju teh nam je uspelo. Z otroki smo se pogovorili tudi o avtomobilih na cesti in parkirišču. Ker pa smo turistični kraj in je avtomobilov res veliko, velikokrat opazimo tudi prekrške pri parkiranju in tudi tokrat je bilo tako. Na pločniku je bilo parkirano vozilo. Z otroki smo se pogovorili o dani situaciji. Otroci so ugotovili, zakaj je to početje neustrezno in nevarno, saj nismo mogli nadaljevati poti. Razmišljali so, koga bi obvestili o prekršku in predlagali rešitev za parkirani avto. Bolje bi bilo, da bi se voznik zapeljal na parkirišče, kjer ne bi ogrožal ljudi.

Po dejavnosti opažam, da so otroci postali bolj pozorni na okolje med sprehodi. Večkrat opozorijo na prometne znake na poti. Skrbno stopajo po pločnikih, na prehodih z dvignjeno roko prečkajo pot. V prihodnje bomo organizirali sprehod tudi s policistom ali mestnim redarjem ter se z njim pogovorili o naših opažanjih.

Vrtec Bled

Skupina: Slončki

Zapisala: Nadja Lebar

“PEŠ BUS” V VRTCU TRŽIČ - <https://www.mojaobcina.si/trzic/novice/solstvo/vrtec/pes-bus-v-vrtcu-trzic.html>

V letošnjem šolskem letu smo se v Vrtcu Tržič vključili v projekt Trajnostna mobilnost, s katerim želimo prispevati k zmanjšanju obremenitev izpušnih plinov na okolje ter spodbujati gibanje otrok.

Tematiko trajnostne mobilnosti smo med otroke prenesli z zgodbico O belem zajčku in igro Beli zajček, katerega kožušček je umazan zaradi izpušnih plinov avtomobilov. Mi pa smo pomagali očistiti zajčkov kožušček, tako da so otroci v vrtec prihajali peš in na svoje zajčke lepili bele krogce.

Po uspešno končanem projektu sva se vzgojiteljici iz skupine Zvezdica Zaspanka Tina in Maja iz enote Palček odločili, da otroke s peš busom »pripeljeva« v vrtec. Prva postaja je bila na Ravnah, od koder smo se odpravili naprej proti mestu, kjer so nas na drugi postaji že čakali ostali otroci. Pot smo nadaljevali proti enoti Palček. Otroci so uživali in vso pot veselo klepetali.

V Enoti Križe smo se s starši otrok iz Oranžne igralnice dogovorili, da bomo v tednu Trajnostne mobilnosti uvedli skupni prihod v vrtec. Zjutraj smo se vsi skupaj zbrali pri teniškem igrišču, od koder smo se peš odpravili proti vrtcu. Otroke, ki so zaradi neustrezne ure prišli prej, pa sva spremljali strokovni delavki Sandra in Manja.

Nad vsem skupaj so bili otroci zelo navdušeni, zato smo se dogovorili, da bomo peš bus še ponovili.

Vrtec Tržič

Zapisali: Tina Bergant, Aleksandra Bohinc Lipovec

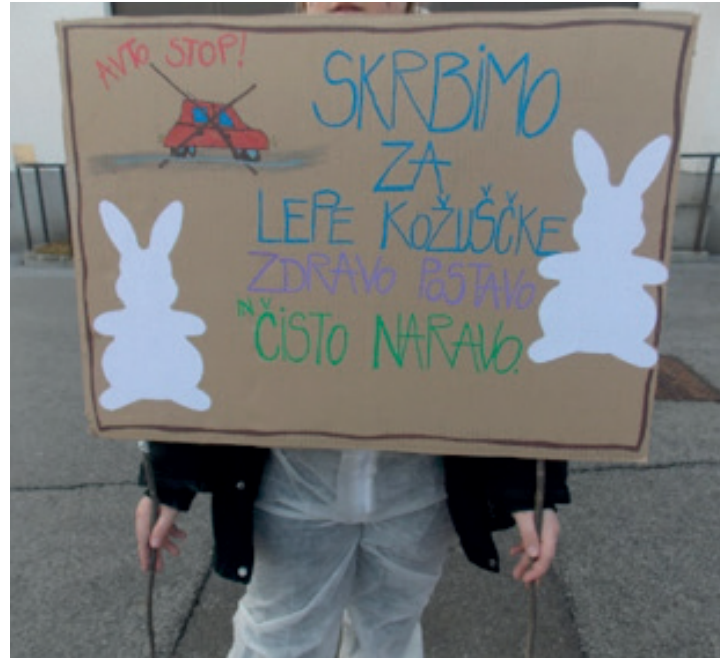
2. NOVIČKA

V vrtcu Kekčevi junaki Kranjska Gora smo v mesecu januarju in februarju izvajali različne dodatne aktivnosti v sklopu projekta trajnostna mobilnost. Projektu, se je v januarju 2020 pridružila še ena skupina drugega starostnega obdobja, torej je z novim letom vključenih 94 otrok iz šestih skupin.

V dodatno aktivnost smo v januarju vključili tudi starše. Na popoldanski delavnici so izdelovali reciklirane, trajnostne igrače za svoje otroke in bele zajčke – lovilec žogice za belega zajčka, zajčkova vrtavka, zajček se uči barve...

Ker nismo imeli veliko snega in smo si zaželeli kepanja, smo izdelali časopisne kepe in se kepali s sosodnjimi belimi zajčki, kepe smo nabirali skozi prepreke tako kot beli zajčki, ko je njihov gozd poln cest in avtomobilov.

Odločili smo se, da bomo ljudi in sokrajane osveščali na zabaven način, zato smo za kostum pustne maškare izbrali belega zajčka. Otroci so izdelovali zajčje repke iz recikliranega materiala – odpadna volna, časopisni papir. Pomagali so pri izdelavi zabavnih plakatov. Na pustno povorko smo se odpravili skozi vas, za nekaj časa ustavili promet in se odpravili naprej na smučišče.

Kranjska Gora, 28.2.2020
Vrtec Kekčevi junaki Kranjska Gora
Koordinatorica projekta: Špela Mitrovič

OBISKALI SO NAS BELI ZAJČKI

Staršem sem na roditeljskem sestanku predstavilo projekt Beli zajček, ki smo ga nato izvajali v Tednu mobilnosti. Odziv staršev je bil sprva zelo različen. Skupaj z otroki so rešili anketo, nato pa smo s projektom začeli tudi v vrtcu. Otrok se je zgodba o zajčku dotaknila in zavzeto so skrbeli, da bi ga čim bolj očistili. Vsak otrok je izrezal in porisal svojega zajčka, ki smo jih obesili na vidno mesto. Vsak dan smo se v jutranjem krogu pogovarjali o tem, kako so prišli v vrtec. Vključili smo še področje matematike in z otroki dnevno risali tabelo, kako so prišli v vrtec. Nato smo jo še odčitali. Vsak otrok, ki je v vrtec prišel brez avtomobila, je na svojega zajčka nalepil »bel kožušček.« Naši zajčki so bili ves čas na vidnem mestu. V tem tednu smo se naučili še pesmico Kolesarska in imeli kolesarski dan. Ta dan so otroci v vrtec prišli s kolesom in se tekom dne vozili s kolesom. Pripravili smo krajši poligon, nekaj pa je bilo tudi proste vožnje. En dan smo se vozili s skiroji. Ob tem smo se pogovarjali o varnosti na cesti.

Vrtec Tržič
Zapiski: Tina Bergant, Aleksandra Bohinc Lipovec